

HETTY VISSER

Liefde onder vuur

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

Voorwoord

Voorafgaand aan en gedurende de roerige tijd van de staatsgreep begin 1986, woonde ik in Haïti, in de noordelijke havenstad Cap Haïtien.

In deze periode speelt het verhaal in dit boek zich af. Het verhaal bevat uitsluitend fictieve personages, die geen gelijkenis vertonen met de in die tijd in Cap wonende personen. Wel heb ik situaties, locaties en omstandigheden zo waarheidsgetrouw mogelijk weergegeven.

In de tijd voorafgaand aan de politieke onrust was het leven in Cap voor een buitenlandse vrouw als ik in veel opzichten plezierig. Het klimaat was meestal aangenaam, het was veilig om alleen op stap te gaan, en je kon een hoop vrijwilligerswerk doen. Haïti was toen, net als nu, een straatarm land. In 1985 werd de sfeer in het land geleidelijk grimmiger. Het volk pikte de intimidaties en het grove geweld van de toenmalige president – Baby Doc – en zijn militairen niet meer, begon zich te verenigen in revolutionaire groepen: studenten op de universiteiten, mensen in de kerk en jonge mensen op het platteland. Bij de hele bevolking werd een onderstroom van verwachtingsvol optimis-

me steeds meer voelbaar.

Hoewel de spanning toenam, werkte het enthousiasme van de bevolking aanstekelijk: iedereen begon te geloven in een betere toekomst. Helaas heeft de geschiedenis geleerd dat ook deze omwenteling niet tot wezenlijke verbeteringen leidde.

Begin dit jaar werd Haïti getroffen door een zware aardbeving, die voor veel slachtoffers en een enorme ravage zorgde. Een paar weken was de blik van de hele wereld gericht op Haïti, werden er inzamelingsacties van formaat georganiseerd en werd er veel geld bij elkaar gebracht.

Ik hoop voor die dappere bevolking dat deze aardbeving uiteindelijk een blessing in disguise blijkt te zijn; dat met dat geld, onder supervisie van onpartijdige hulporganisaties, het land opgebouwd kan worden op een manier die weer hoop doet ontstaan, alsmede die verbondenheid waar ik met ontroering en bewondering naar heb gekeken.

Hetty Visser

Haiti, oktober 1985

Haar hart kwam geleidelijk tot bedaren, haar strakke schouders verloren iets van hun gespannenheid.

Ze hield haar ogen angstvallig op de weg voor haar gericht terwijl ze een beetje heen en weer schoof om een comfortabele houding te ontdekken in de harde autostoel, daarna gunde ze zich eindelijk de tijd om een beetje om zich heen te kijken.

Links, af en toe aan het oog onttrokken door een luxueuze villa, lag de intens blauwe Caribische Zee verleidelijk te glinsteren. Huizenhoge bougainville, dieprood, knalroze en zo perfect paars dat het haar de adem benam, bedekte de muren en afscheidingen van de villa's, en verleende het droge kustlandschap een glorieuze schoonheid. Aan de rechterkant glooiden rotsachtige heuvels. Een uitgelaten gevoel nam bezit van haar.

Hier zat ze, nog geen maand weg uit haar vertrouwde Hollandse wereldje, achter het stuur van een grote Land Rover, ergens midden op het eiland Haiti.

In haar eentje moest ze dit bakbeest de baas zien te blijven. De auto voelde en klonk gerust-

stellend solide, de wind woelde aangenaam door haar vochtige haren en de weg strekte zich glad en verlaten voor haar uit.

In de hoofdstad Port-au-Prince had ze stijf van de zenuwen rechtop achter het stuur gezeten, nog onwennig in die onbekende auto. Van wat er zich langs de kant van de weg afspeelde, had ze helemaal niets gezien, haar ogen waren aan Wouters witte Mercedes geklonken die een paar meter voor haar reed, haar door de drukke straten loodste. Nu lag de stad ver achter haar, ze had de eerste vuurproef goed doorstaan. Hadden de mensen in de stad wél het nodige ontzag voor gemotoriseerd verkeer, hun loslopende kippen, honden en geiten hadden daar geen boodschap aan en schoten doodgemoedereerd vlak voor auto's de weg op. Wouter had haar op het hart gebonden voorzichtig te rijden, om elk moment te kunnen stoppen. Gelukkig was er niets gebeurd. Zijn verhalen over buitenlanders die na een aanrijding omringd werden door een woedende menigte hadden haar bijna doen afzien van haar voornemen auto te gaan rijden in dit land. Gelukkig had ze doorgezet, ze begon er nu plezier in te krijgen.

Wouters luxe terreinwagen, een heel eind voor haar uit, leek een beetje meer afstand te

nemen. Misschien ging het hem niet snel genoeg.

Ga maar, zei ze hardop, ik red me wel.

Wat een fantastisch gevoel was dit. Ze moest opeens denken aan de ontdekkingstocht die ze op haar tiende verjaardag had gemaakt door onbekende, verre straten, op haar spiksplinternieuwe fiets. Aanvankelijk wat aarzelend, steeds zelfverzekerder, en uiteindelijk apetrots, omdat ze zich een heel nieuwe wereld aan het eigen maken was.

In deze nieuwe wereld waarin ze nu voortraasde, wachtte haar bestemming aan de andere kant van een bergrug, waarover het laatste gedeelte van de reis zou voeren. Tegen die bergrit zag ze behoorlijk op. Ruim een uur lang stijgen en dalen over kronkelende wegen, langs steile afgronden. Voordat de eerste berghellingen zich aandienen, zouden ze door een prachtig woestijnlandschap rijden, met metershoge cactussen, en ongenaakbare hellingen bezaaid met rotsblokken; een landschap uit een western: vanachter zulke rotsblokken kwamen altijd cowboys en indianen tevoorschijn. Geen plek om met een lekke band vast te komen zitten, want er bevond zich geen levende ziel in de verre omgeving. Slangen, en schorpioenen,

die zaten er wel.

Ze schoot recht overeind en gaf een beetje meer gas om Wouter niet uit het oog te verliezen. Als haar auto het begaf, en ze niet op de afgesproken rustplaats aankwam, zou hij vast en zeker omkeren om haar te komen zoeken.

Maar dat kon best even duren.

Nederland, februari 1985

1

Van een bruiloft komt een bruiloft.

Dat soort volkswijsheden kon je in haar aanwezigheid maar beter voor je houden.

Ken je iemand die zijn of haar partner op een bruiloft heeft ontmoet? vroeg ze dan, een tikje ongeduldig. Ken je iemand die iemand kent die...?

Maar heel zelden werd er bewijs voor de stelling geleverd.

Wie had kunnen dromen dat zij zelf die statistieken drastisch zou versterken?

De trouwzaal in het stadhuis was tot de laatste stoel gevuld.

Het helder opklinkend geluid van voetstappen in de marmeren hal deed iedereen verwachtingsvol het hoofd naar de deuropening draaien.

Marjet de Vries, warm en verwaaid na het fanatieke fietstempo dat ze had moeten aanhouden om nog op tijd te zijn, kwam abrupt tot stilstand en dook een beetje in elkaar voor al die ogen. Tegelijkertijd zag ze de humor van

de situatie in, en met een verontschuldigende grimas maakte ze een weids gebaar naar achteren, waar de bruid aan haar vaders arm klaarstond om haar entree te maken. Om aan al die ogen te ontsnappen liep ze gehaast achter de stoelenrijen langs, vond een plek tegen de zijmuur van waar ze goed zicht zou hebben op de zetels van het bruidspaar.

Ze wilde niets missen van deze plechtigheid waarin haar beste vriendin Els, tot een jaar geleden net zo'n verstokte vrijgezel als zijzelf, ging beloven haar vrijheid op te offeren, het belang van haar echtgenoot boven dat van haarzelf te stellen. Want daar kwam het uiteindelijk op neer, daar waren ze het altijd roerend over eens geweest. Met de nadruk op 'waren'.

Ze wilde met eigen ogen zien hoe Els zich met droge ogen, zonder enig protest of gewetensbezwaren, ging laten strikken door het huwelijk.

Ze schatte dat de rij mensen die het gelukkige paar wilden feliciteren, minstens zes meter lang was.

Dat kon dan later wel. Na alle consternatie van het bijna te laat arriveren, en de emoties

tijdens de plechtigheid was ze hard toe aan een borrel.

Van een passerend dienblad griste ze snel een glas rode wijn, nam een aandachtige slok, voor ze zich een weg begon te banen naar een groep bekenden, het glas uit voorzorg boven haar hoofd geheven.

Een auberginekleurig pak blokkeerde de doorgang. Toen ze omhoog keek, fronsend bij zo'n gebrek aan goede smaak, voelde ze een lichte schok: donkere ogen boorden zich in de hare, in een gebruind gezicht, waarin de enigszins scheve glimlach sterke witte tanden liet zien. 'Wat een entree!'

Ze was even van haar stuk gebracht.

'Je binnenkomst in het stadhuis,' verduidelijkte hij. 'Een meesterlijke manier om aandacht te trekken. Ik dacht meteen: daar wil ik weleens nader kennis mee maken!'

Wat een zelfingenomenheid!

Ze was niet ongevoelig voor zijn aantrekkelijke bruine ogen, dikke zwarte haar, en geamuseerde glimlach, maar afgezien van de kleur van zijn pak irriteerde haar de arrogante manier waarop hij haar van hoofd tot voeten opnam. Hij ging er blijkbaar vanuit dat ze alles in scène had gezet om zijn aandacht te trekken.